

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 66

Helmond, 7 juni 2022

Zaaknummer: 51026595

Onderwerp: Logeerhuis Plezant 2023-2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

In 2018 is onder de naam 'Plezant' een regionale pilot gestart voor een logeerhuis voor mensen met dementie. Het logeerhuis is een algemene voorziening waarin respijtzorg wordt geboden ter ontlasting van mantelzorgers. Het project is een samenwerking van de Zorgboog, de gemeente Helmond en de 5 Peelgemeenten, CZ Zorgverzekering, LEVgroep en Savant. Jaarlijks maken zo 'n 90 unieke gasten gebruik van Plezant (in de coronajaren waren dat er 70), waarvan 50% uit de gemeente Helmond afkomstig zijn. Het aantal nachten per gast/jaar loopt uiteen van een paar dagen tot meerdere weken, van eenmalig tot maandelijks. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de meerwaarde en het vervolg van logeerhuis Plezant na afloop van de pilotfase.

Meerwaarde respijtzorg

De stap om gebruik te maken van logeertzorg is groot maar de waardering is vaak enorm. Dat bleek ook uit het onderzoek dat de DSP-groep in opdracht van het Ministerie van VWS in 2021 heeft uitgevoerd bij 3 pilots logeertzorg, waaronder Plezant.

Logeertzorg voorziet in een behoefte

Uitspraak mantelzorger: "Het logeerhuis geeft mij lucht en ik kan weer op adem komen."

Logeertzorg draagt meetbaar bij aan de behoeften van mantelzorgers, de ouderen en in een aantal gevallen van beiden. Mantelzorgers worden door de logeertzorg tijdelijk ontzorgd en het geeft hen ruimte om even bij te komen. Daarnaast biedt logeertzorg in de tussenliggende periode iets om naar uit te kijken. Doordat logeertzorg meerdaags ingezet kan worden, kan de mantelzorger de zorg echt even loslaten en tijd maken voor zichzelf. Daarmee wordt de belasting van mantelzorgers verminderd en overbelasting voorkomen en kan de opname van de oudere in een verpleeghuis worden uitgesteld. Want in het geval van overbelasting, komt het geregeld voor dat de mantelzorger tijdelijk wegvalt en crisisopname van de oudere nodig is. Overigens noemen mantelzorgers zelf als belangrijkste reden om gebruik te maken van logeertzorg dat logeertzorg ervoor zorgt dat de oudere en de mantelzorger langer (samen) thuis kunnen wonen.

Logeertzorg wordt gewaardeerd én heeft effect

Uitspraak mantelzorger: "Toen mijn dochter haar opa kwam ophalen, vroeg hij: 'Kom je mij nu al halen?' Vanaf dag één voelt hij zich thuis, hij vindt het heerlijk."

Zowel incidentele als structurele logeertzorg verbetert de kwaliteit van leven van mantelzorgers en de ouderen. Veel mantelzorgers ondervinden zowel fysieke als mentale klachten door oververmoeidheid, stress en het tillen en verplaatsen van de oudere. Doordat de zorg continue doorgaat, raken mantelzorgers vaak in een sociaal isolement. Logeertzorg geeft mantelzorgers ruimte om even iets anders te doen. Ook voor de oudere heeft logeertzorg een positieve uitwerking op de gezondheid. Doordat zij in een andere

omgeving komen en in contact komen met nieuwe mensen, worden zij mentaal geprikkeld. Daarnaast heeft het doorbreken van de routine van thuis op sommige ouderen een positieve uitwerking. Bij de intake voor het gebruik van logeerszorg bespreken mantelzorgers en professionals van het logeershuis hoe de zorg thuis verloopt. De mantelzorger krijgt desgewenst advies mee over beschikbare voorzieningen en verbetering van hun zorghandelingen. Het contact met de professionals zorgt ook voor een gevoel van erkenning bij de mantelzorger. Vaak resulteren de gesprekken bij logeerszorg erin dat de mantelzorger zijn of haar persoonlijke situatie beter inschat en eerder om hulp durft te vragen als het nodig is. Door gebruik van logeerszorg verloopt bovendien de overgang naar een verpleeghuis vaak soepeler. In de bijgevoegde rapportage van de DSP-groep vindt u meer informatie over en voorbeelden van de meerwaarde van logeerszorg.

Logeerszorg loont als preventie-instrument

De DSP-groep heeft ook een maatschappelijke kosten-/batenanalyse uitgevoerd. Drie effecten zijn vertaald in besparingen:

- Uitstel van de opname van ouderen in het verpleeghuis, met minstens een half jaar;
- Voorkomen van een crisisopname van de oudere door het tijdelijk wegvallen van de mantelzorger;
- Voorkomen van arbeidsverzuim bij werkende mantelzorgers.

Hierbij zijn een 2-tal kanttekeningen op zijn plaats:

- Verreweg de grootste berekende besparing (90%, door uitstel opname verpleeghuis) komt terecht bij Zorgkantoren (Wlz).
- de doelgroep wordt steeds zwaarder waardoor het preventief effect enigszins wordt beperkt. Onze inspanningen op communicatiegebied zijn erop gericht om mantelzorgers en hun ouderen vroegtijdig te bereiken en ervaren drempels voor aanmelding weg te nemen.

Uitdagingen en vervolg

De pilotfase is afgerond. Het project heeft zijn meerwaarde bewezen. Er resteren echter ook nog uitdagingen. Zo blijft het moeilijk om de doelgroep in een vroegtijdig stadium te overtuigen gebruik te maken van deze vorm van respijtzorg. Daardoor is een groot deel van de gasten reeds ver gevorderd in hun dementieproces wat de organisatie en zorg binnen Plezant complex en veeleisend maakt. In 2021 is een communicatieplan opgesteld en een toolkit ontwikkeld waarmee we dit knelpunt aanpakken.

Een ander knelpunt is het realiseren van een structurele financiering. Voor 2023 en 2024 zijn afspraken gemaakt met de samenwerkingspartners over ieders financiële bijdrage waardoor de begroting dekkend is bij een verwacht bezettingspercentage van 75%. Doordat in de afgelopen 2 jaar niet alle middelen zijn besteed, mede door corona en de ontvangen rijkssubsidie, is een bestemmingsreserve aangelegd waaruit de komende jaren mogelijke tegenvallers gedekt kunnen worden. De Zorgboog is als uitvoerder van de voorziening beheerder van deze reserve en verantwoordt deze in de reguliere jaarverantwoording.

Met zorgverzekeraar en Zorgkantoor zetten wij het gesprek voort over domein overstijgende financiering van logeerszorg, hopende dat ook de (concept)wet hieromtrent binnenkort wordt gerealiseerd.

Bijlage

Eindrapport DSP-groep 'Opbrengsten 3 pilots structurele logeerszorg voor ouderen' (2021)

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris